

Środa 26 października 2005

P6_TA(2005)0407

Patenty na wynalazki biotechnologiczne

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie patentów na wynalazki biotechnologiczne

Parlament Europejski,

- uwzględniając dyrektywę 98/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 1998 r. w sprawie prawnej ochrony wynalazków biotechnologicznych ⁽¹⁾ („Dyrektywa”),
 - uwzględniając uzasadnienie Rady załączone do Wspólnego Stanowiska (WE) nr 19/98 przyjętego przez Radę w dniu 26 lutego 1998 r. w celu przyjęcia dyrektywy 98/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawnej ochrony wynalazków biotechnologicznych ⁽²⁾,
 - uwzględniając Konwencję Rady Europy o ochronie praw człowieka i godności jednostki ludzkiej wobec zastosowań biologii i medycyny: Konwencję Praw Człowieka i Biomedycyny podpisaną w Oviedo w roku 1997,
 - uwzględniając Konwencję o udzielaniu patentów europejskich z dnia 5 października 1973 r. (Konwencja o patencie europejskim),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 30 marca 2000 r. w sprawie decyzji Europejskiego Biura Patentowego odnośnie patentu EP695351 udzielonego w dniu 8 grudnia 1999 r. ⁽³⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego zatytułowane „Rozwój i wpływy prawa patentowego w dziedzinie biotechnologii i inżynierii genetycznej”, COM(2005)0312 końcowy,
 - uwzględniając art. 103 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że biotechnologia stanowi jedną z najważniejszych technologii przyszłości i musi być wspierana odpowiednimi ramami politycznymi, uwzględniającymi także aspekty etyczne, ochrony środowiska i zdrowia,
- B. mając na uwadze, że patenty są konieczne w celu promowania innowacji,
- C. mając na uwadze, że biotechnologia odgrywa coraz większą rolę w wielu dziedzinach przemysłu oraz że ochrona wynalazków biotechnologicznych będzie miała niewątpliwie kluczowe znaczenie w rozwoju przemysłowym Wspólnoty,
- D. mając na uwadze, że w dziedzinie biotechnologii istnieją pewne specyficzne problemy, które powodują, że ogólne prawo patentowe musi zostać uzupełnione o odpowiednie szczególne przepisy,
- E. mając na uwadze, że określenie granic o charakterze etycznym jest szczególnie ważne w dziedzinie biotechnologii,
- F. mając na uwadze, że Europejskie Biuro Patentowe przyznało w dniu 2 lutego 2005 r. patent (EP1257168) obejmujący metodę selekcji ludzkich komórek zarodkowych i same komórki zarodkowe,
- G. mając na uwadze, że zgłoszono sprzeciw od tej decyzji, w związku z czym sytuacja prawna pozostaje niejasna,
- H. mając na uwadze, że Europejski Urząd Patentowy przyznał również patenty europejskie EP1121015 i EP1196153, obejmujące także ludzkie komórki zarodkowe oraz EP1121015 obejmujący nawet zamrożone zarodki ludzkie,
- I. mając na uwadze, że Europejskie Biuro Patentowe przyjęło sprzeciw wobec patentu EP695351 (Patent Edynburski) i jasno stwierdziło, że patenty dotyczące komórek macierzystych ludzkich zarodków nie mogą być udzielane,

⁽¹⁾ Dz.U. L 213 z 30.7.1998, str. 13.

⁽²⁾ Dz.U. C 110 z 8.4.1998, str. 17.

⁽³⁾ Dz.U. C 378 z 29.12.2000, str. 95.

Środa 26 października 2005

- J. mając na uwadze, że Dyrektywa zezwala na udzielenie patentu dotyczącego ludzkiego DNA jedynie w związku z określoną funkcją, jednak pozostaje niejasne, czy patent na DNA obejmuje wyłącznie tę funkcję, czy też objęte są nim także inne funkcje,
- K. mając na uwadze, że zgodnie z pierwszym sprawozdaniem przedłożonym na podstawie art. 16 lit. c) Dyrektywy należy sprawdzić, czy patenty na sekwencje genów (sekwencje DNA) powinny być udzielane według klasycznego modelu zastrzeżenia patentowego, zgodnie z którym pierwszy wynalazca może zastrzec późniejsze użycia tej sekwencji, czy też należy ograniczyć patent, tak aby zastrzec można było tylko specyficzne użycie wskazane we wniosku patentowym („ochrona oparta na funkcjach”),
- L. mając na uwadze, że zbyt szerokie udzielanie patentów może zahamować innowacje,
- M. mając na uwadze, że społeczeństwo musi być w pełni informowane oraz, że Unia Europejska musi odgrywać wiodącą rolę w promowaniu debaty publicznej,
- N. mając na uwadze, że w celu uzyskania zarodkowych komórek macierzystych muszą zostać zniszczone zarodki, a opatentowanie technologii, w których niszczy się zarodki ludzkie lub w których są one wykorzystywane do celów handlowych lub przemysłowych jest zabronione zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. c) Dyrektywy;
- O. mając na uwadze, że art. 6 Dyrektywy wyklucza klonowanie istot ludzkich oraz że Rada w swoim uzasadnieniu dla Parlamentu jasno stwierdziła, że ten zakaz udzielania patentu nie ogranicza się jedynie do klonowania w celach reprodukcyjnych i że pojęcie „istoty ludzkiej” w tym kontekście obejmuje fazę embrionalną;
1. wspiera biotechnologię jako technologię przyszłości i uważa, że odpowiednie ramy polityczne są ważnym wsparciem tej technologii, uwzględniając także aspekt etyczny, ochrony środowiska i zdrowia;
 2. uważa, że udzielanie patentów na wynalazki biotechnologiczne zgodnie ze wspólnymi zasadami w całej Europie jest ważnym warunkiem wstępnym uregulowania w Europie odpowiedniego wspierania tej przyszłej technologii;
 3. popiera dalsze badania na komórkach macierzystych i inne alternatywne sposoby promowania ludzkiego zdrowia, podkreśla jednak swoje zasadnicze stanowisko w odniesieniu do stosowania biotechnologii na istotach ludzkich, w szczególności sprzeciw wobec interwencji na ludzkich liniach zarodkowych, wobec klonowania istoty ludzkiej we wszystkich fazach jej rozwoju oraz wobec badań na ludzkich zarodkach, które niszczą te zarodki;
 4. uważa, że Dyrektywa stanowi ramy dla tej technologii w większości przypadków, jednak nadal pozostawia nierozwiązane kwestie, takie jak udzielanie patentów na ludzkie DNA;
 5. wzywa Europejskie Biuro Patentowe i Państwa Członkowskie do udzielania patentów dotyczących ludzkiego DNA jedynie w odniesieniu do konkretnego zastosowania i przy ograniczeniu zakresu patentu do tego konkretnego zastosowania, tak aby inni użytkownicy mogli wykorzystać i opatentować tę samą sekwencję DNA dla innych zastosowań (ochrona oparta na funkcjach);
 6. wzywa Komisję do przeanalizowania, czy taka interpretacja Dyrektywy jest możliwa do zrealizowania w drodze zalecenia dla Państw Członkowskich, czy też wymaga zmiany art. 5 Dyrektywy;
 7. ponownie podkreśla, że żadne względy naukowe nie mogą być postawione ponad godnością ludzkiego życia,
 8. odnotowuje ustanowienie nieformalnej Grupy Doradców do spraw etycznych implikacji biotechnologii, jak to zapowiedziano w pierwszym sprawozdaniu przedłożonym na podstawie art. 16 lit. c) Dyrektywy, które to gremium jest upoważnione do zbadania ważnych zagadnień związanych z wynalazkami biotechnologicznymi i doradzania Komisji przy przygotowywaniu przyszłych sprawozdań;
 9. zauważa, że komórki zarodkowe nie mają zdolności patentowej, gdyż stanowią część ciała ludzkiego i z pewnością nie są wynalazkiem, w związku z czym patent EP1257168 stanowi naruszenie Dyrektywy;

Środa 26 października 2005

10. wyraża swoje głębokie zaniepokojenie wszelkimi planami wprowadzenia metod wyboru płci człowieka;
11. zauważa, że każda osoba może wnieść sprzeciw wobec patentu na podstawie art. 99 ust. 1 Konwencji o patencie europejskim;
12. zwraca się do Komisji o niezwłoczne złożenie sprzeciwu wobec patentu EP1257168;
13. wzywa Europejskie Biuro Patentowe, Komisję i właściwe organy Państw Członkowskich do współpracy z Parlamentem w celu zapewnienia, aby żadna forma klonowania człowieka nie mogła zostać opatentowana, stosownie do postanowień Dyrektywy;
14. kładzie nacisk na fakt, że produkcja ludzkich komórek macierzystych oznacza zniszczenie zarodków ludzkich i że w związku z tym opatentowanie działań związanych z komórkami macierzystymi ludzkich zarodków lub komórek, które pochodzą z komórek macierzystych ludzkich zarodków stanowi naruszenie art. 6 ust. 2 lit. c) Dyrektywy;
15. zwraca uwagę na wnioski drugiego sprawozdania w sprawie zakresu patentów i zdolności patentowej komórek zarodkowych;
16. wzywa Komisję Europejską do uważnego zbadania w następnym sprawozdaniu właściwego wdrożenia art. 4 ust. 1 lit. a) Dyrektywy;
17. wzywa Komisję do dalszego nadzorowania postępów, przy uwzględnieniu zarówno aspektów etycznych, jak i potencjalnego wpływu na dostępność i przystępność cenową opieki zdrowotnej oraz na konkurencyjność;
18. wzywa Europejskie Biuro Patentowe do ustanowienia dodatkowego organu, który, z uwagi na delikatność sprawy, będzie weryfikować patenty wrażliwe z punktu widzenia etycznego przed ich udzieleniem;
19. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi Państw Członkowskich i Europejskiemu Biuru Patentowemu.

P6_TA(2005)0408

Wspólnotowe podejście wobec zarządzania migracją ekonomiczną

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie podejścia UE do zarządzania migracją ekonomiczną (COM(2004)0811 — 2005/2059(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając opublikowaną przez Komisję Zieloną Księgę w sprawie podejścia UE do zarządzania migracją ekonomiczną (COM(2004)0811),
- uwzględniając Powszechną Deklarację Praw Człowieka, w szczególności jej art. 13 dotyczący swobody poruszania się i wyboru miejsca zamieszkania oraz prawa powrotu do kraju,
- uwzględniając Europejską Konwencję Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, w szczególności jej art. 8 dotyczący prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego,
- uwzględniając Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 15 dotyczący swobody wyboru zawodu i prawa do podejmowania pracy,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Badanie powiązań między migracją legalną a nielegalną”(COM(2004)0412),